Zet je strijd voort en laat alle strijd varen

20 september 1978
lezing 253

"Goddelijke en blijvende zegeningen, lieve vrienden. Jullie taken worden plezieriger, meer vervullend en krijgen meer betekenis; dat is zo voor velen van jullie. Jullie innerlijke pad brengt deze uiterlijk betekenis in jullie leven. Met de groei van jullie gemeenschap wordt het schoonmaakproces een onverbiddelijk nevenproduct. Zoals je je van binnen zuivert en je de aspecten van je persoonlijkheid, die niet overeenstemmen met je nieuw ontwaakte zelf, achter je laat, zo doet dat ook de entiteit 'padwerk'.

We beginnen vandaag een nieuw werkjaar.[1] Veel groei, emotie, vervulling en veel uitdagingen staan jullie te wachten. De daarbij onvermijdelijke moeilijkheden moeten uiteindelijk dienen als stappen naar grotere harmonie en geluk. In deze eerste lezing van het nieuwe seizoen wil ik het daarover hebben.

Wat jullie te doen staat, zal je steeds meer vreugde geven, meer voldoening schenken en zal merkbaar aan betekenis winnen. Voor velen van jullie is dat al zo! Het pad dat je innerlijk gaat, geeft ook in uiterlijke zin betekenis aan je leven. Naarmate jullie gemeenschap groeit, zal het proces van zuivering er onvermijdelijk deel van uit gaan maken. Zoals jullie jezelf van binnen zuiveren en aspecten van jullie persoonlijkheid achter je laten, die niet met je pas ontwakende zelf in overeenstemming zijn, zo moet de gemeenschap van het Pad dat ook doen.

[1] Achteraf blijkt dit het laatste werkjaar te zijn. Eva Pierrakos sterft op 6 maart 1979. (Noot redactie)

In het grote plan, ook wel het verlossingsplan genoemd, is de aardse sfeer bedoeld om geleidelijk aan tot een meer geestelijke verblijfplaats van eenheid, harmonie en licht uit te groeien. Dit proces wordt jullie natuurlijk niet 'geschonken'. Het kan alleen tot stand komen door bewustzijnstransformatie van hen die op aarde leven. Deze transformatie van het bewustzijn ontstaat als resultaat van zware innerlijke inspanning - de inspanning van zelfconfrontatie en zuivering - wat leidt tot het vinden van nieuwe en diepere lagen van innerlijke werkelijkheid, die tot dan toe van je bewustzijn losgekoppeld waren.

Terwijl de aarde verandert, scheppen de individuele bewustzijnseenheden die het proces van groei en ontwikkeling niet kunnen en willen volgen, een nieuwe verblijfplaats met dezelfde omstandigheden als die in deze aardse sfeer heersten en nog steeds heersen. Toch zijn voor een betrekkelijk klein aantal aardse bewoners die omstandigheden nu al aan het veranderen. Naarmate de tijd verstrijkt, zal het aantal van hen die aan die veranderingen meewerken, toenemen. Juist dit pad van jullie draagt in belangrijke mate bij aan de zo snel mogelijke totstandkoming van deze verandering. Datgene waarvoor een individu anders vele malen zou moeten incarneren, kan nu in één leven bereikt worden, als het padwerk werkelijk zoveel mogelijk in praktijk wordt gebracht. Zulke transformaties hebben jullie in je kring al meegemaakt en sommigen van jullie hebben ze zelf als een intens gevoel van nog in dit leven herboren worden ervaren.[1]

Ik wil het vanavond hebben over een speciaal aspect van deze bewustzijnstransformatie, dat natuurlijk ook al eerder en vaker is genoemd. Maar nu wil ik heel nadrukkelijk ingaan op wat voorheen meer in het algemeen besproken is.

De dualiteit waarin de menselijke geest verstrikt zit houdt de mens het meest gevangen en daaruit vloeien alle angst, pijn en lijden voort. De geest van de massa schept van daaruit een omgeving en omstandigheden waarin deze neiging van het bewustzijn tot uitdrukking komt. Misschien is het wel de moeilijkste taak van de menselijke reis door de evolutie de mythe van deze schijnbare werkelijkheid - dat de wereld dualistisch is - te doorzien. Het lijkt of je in een geheel objectieve wereld terecht bent gekomen, waar alles vaststaat en gereed is. Alle omstandigheden en natuurwetten lijken

[1] Lezing 230 'Veranderen, een universeel gegeven; opnieuw geboren worden in een zelfde leven' (Noot vertaler)

onwrikbare gegevens, waarop jullie bewustzijnsstaat in geen enkel opzicht invloed heeft. Je onderwerpen aan deze valse realiteit lijkt inderdaad de meest realistische en gezonde vorm van levensaanvaarding. En de moeilijkheid is, dat dit tot op zekere hoogte ook waar is. Het is noodzakelijk om de wereld te aanvaarden zoals je hem aantreft en om hem op zijn eigen voorwaarden tegemoet te treden. Want ook als je eigen bewustzijn begint te veranderen en deze werkelijkheid gaat overstijgen, blijft de schepping van de massageest nog steeds intact. In die overgangstoestand leeft het individu in beide realiteiten. Hij gaat helemaal uit van de geschapen, dualistische werkelijkheid, maar tegelijkertijd krijgt hij oog voor de nieuwe zienswijze, zoals die geleidelijk uit de mist naar voren komt. De meeste van jullie hebben in theorie wel weet van dit nieuwe inzicht, maar slechts enkelen van jullie zijn begonnen, al is het maar af en toe, de realiteit ervan te ervaren: het door en door beseffen dat alles goed is, dat er voor altijd leven, vrede, vreugde is, bezield en zinvol, dat er niets te vrezen valt en pijn niet meer bestaat. Deze toestand van opperste realiteit houdt ook het besef in dat je je eigen wereld, je eigen omstandigheden en je eigen omgeving schept. In plaats van je te belasten, zal dit besef je een onmetelijk gevoel van vrijheid geven.

Het is een dwaling om de omstandigheden van deze dualistische wereld van de hand te wijzen vanwege een vaag besef dat er een andere geestestoestand mogelijk is. Het geeft uitdrukking aan het kinderlijke verlangen om op een goedkope en gemakkelijke manier almachtig te worden. Wie daaraan toegeeft, maakt zichzelf wijs dat hij - door oppervlakkig en alleen vanuit de uiterlijke wil te handelen - de ontwikkelingsstadia kan vermijden die onmiskenbaar tijdelijk lijden inhouden. Zo zien we hier dus de paradox, dat het op een verkeerde manier een vermoeden krijgen van de uiteindelijke realiteit tot een onwerkelijker resultaat leidt dan wanneer je er totaal geen notie van hebt en de omstandigheden van de dualistische massa-illusie volledig accepteert. Maar als de beperkingen van deze levensomstandigheden ten volle worden aanvaard, als je er op een eerlijke, rijpe, productieve en opbouwende manier mee omgaat, dan zet het innerlijke ontwikkelingsproces zich als vanzelf van binnen uit voort en opent de geest zich voor andere visies die voordien onzichtbaar bleven. Als je het uiterste uit je beperkte werkelijkheid wilt halen, vereist dat ook een proces van intensief aan jezelf werken. Die mogelijkheid wordt je door dit padwerk geboden.

Wanneer je bij dit werken aan je innerlijk vooruitgang boekt, brengt dat vele veranderingen teweeg. Je houding, je bedoelingen, je gevoelens worden anders. Je meningen en je kijk op de wereld veranderen en tenslotte ga je ook de werkelijkheid anders waarnemen. Ik zal een eenvoudig en een heel praktisch voorbeeld geven van wat jullie allemaal voortdurend op dit pad meemaken en waarbij je een bepaalde situatie uit je leven ineens op een speciale manier kunt gaan zien.

Laten we zeggen dat je ervan overtuigd bent het slachtoffer van bepaalde omstandigheden te zijn; je denkt dat anderen je groot onrecht aandoen; dat je geen kans hebt deze omstandigheden te veranderen, tenzij die anderen hun houding en gedrag ten opzichte van jou wijzigen. Bijna iedereen die dit pad gaat, zal deze situatie kennen. Je hebt in zo'n geval aanvankelijk een zeer vast gewortelde overtuiging. In feite is het zo dat hoe overtuigder je bent, des te meer 'waterdichte' bewijzen voor de juistheid van je overtuiging je zult kunnen verzamelen. Dit is de zichzelf in standhoudende vicieuze cirkel, dit is de wetmatigheid die je zienswijze zo manipuleert dat die met je overtuiging klopt; waarin de geest verstrikt raakt en waar ze zich zo moeilijk uit bevrijdt.

Slechts door middel van heel veel goede wil van jouw kant om je geest open te stellen en om - tenminste tijdelijk - je overtuiging los te laten, zul je nieuwe aspecten gaan opmerken waar je voorheen nooit oog voor had. Misschien zul je zien hoe je daadwerkelijk bijdroeg tot de situatie waarvoor alle verantwoordelijkheid bij de ander leek te liggen. Misschien ontdek je, op nog dieper niveau, een bepaalde neiging om een negatieve situatie in het leven te roepen. Dit inzicht zal automatisch je hele beeld doen verspringen. Niet dat daardoor nu de volledige zwaarte van de schuld op jouw schouders terechtkomt, waarbij de voormalige schurk ineens een slachtoffer moet heten, maar je zult waarschijnlijk zien hoe jullie elkaar wederzijds beïnvloed hebben.

Dit te begrijpen opent nieuwe vergezichten. Al gauw zul je bekend raken met geheel onvermoede kanten van jezelf en van de anderen die daarbij betrokken zijn, zowel goede als slechte aspecten, gunstige als ongunstige; maar onder deze dualiteit van goed tegenover slecht zul je op een dag een uiteindelijk, onveranderlijk niveau van waarachtigheid aantreffen, waar alles goed is op een nieuwe, andere manier, met meer leven en vol dynamiek.

Ik heb hier een bekend voorbeeld genomen, om te laten zien volgens welk proces nieuwe gebieden in je werkelijkheidsbeleving toegankelijk worden. Je ziet hier dat de aanvankelijke beperktheid daarom niet klopte, omdat het iets uitsloot. Je zag het beeld niet in zijn context; er werden elementen verdoezeld, zodat het hele beeld vervormd werd. Het was niet zozeer onjuist omdat je manier van kijken op zich beslist onwaarachtig zou zijn - hoewel dit natuurlijk ook mogelijk is - maar het was onjuist omdat je essentiële elementen buiten beschouwing liet, die onmisbaar waren als je het beeld in zijn geheel wilde waarnemen. Wat ik hier probeer duidelijk te maken is dat er vele werkelijkheden bestaan met betrekking tot één en dezelfde situatie, conditie, omstandigheid. Als je hier van doordrongen bent, zul je je er wel voor wachten snel te oordelen en je zult de verantwoordelijkheid op je nemen om verder te zoeken, al tastend je weg te gaan en de inspanning te leveren die het kost om je gezichtsveld uit te breiden.

Wat betreft de wereld en de natuurwetten zoals jullie die kennen, is er sprake van eenzelfde proces. Jullie wereldbeschouwing is gebaseerd op een uiterst onvolledig zien, dat maar een beperkt deel van wat je waarneemt in je bewustzijn door laat sijpelen. Jullie zien wat het meest in het oog springt en jullie zien het op een volkomen oppervlakkig niveau. Maar naarmate je een persoonlijke groei doormaakt en naarmate je een steeds groter deel van de werkelijkheid omtrent je persoonlijke omstandigheden kunt waarnemen, in die mate begint ook je waarneming van de schepping te veranderen, zich te verruimen en te verdiepen. Je begint verbanden te ontwaren, die je nooit eerder zag en die nu net zo vanzelfsprekend zijn als voorheen de beperkte werkelijkheid die je toen zag.

De dualistische wereldbeschouwing schijnt een onomkeerbaar gegeven. Je wereld niet te zien in termen van tegenstellingen, van dualiteit, lijkt de meest grove vorm van misleiding. En inderdaad is dualiteit op het uiterlijke vlak een feit. Het leven schijnt een einde te hebben; altijd schuilt wel ergens het kwaad in een verborgen hoekje, ook al is er daarnaast nog zoveel goeds. Licht staat tegenover duisternis; waar gezondheid is, bestaat ook ziekte. Toch ligt onder dit niveau van tegenstellingen een andere werkelijkheid klaar om ontdekt te worden. Omdat leven op het niveau van tegenstellingen pijn en spanning veroorzaakt, is het grootste verlangen van de ziel dit diepere niveau van waarheid te vinden. Dit verlangen bestaat, zoals ik al vaak gezegd heb, ongeacht of iemand zich daar wel of niet van bewust is.

Dat het hart ervan vervuld is, komt nu juist omdat het binnen een ieders vermogen ligt op een bepaald punt van zijn ontwikkelingsreis tot dit nieuwe bewustzijnsniveau door te dringen.

Ik heb hierover al eerder gesproken; ik noem het nu, op dit moment, omdat ik jullie meer in het bijzonder wil laten zien hoe je tot dit nieuwe waarnemings- en zijnsniveau kunt komen. Je moet goed begrijpen dat dit doel niet bereikt kan worden door alleen de uiterlijke wil in te zetten; dat het niet tot stand komt als resultaat van filosofische bespiegelingen of theoretische kennis, of zelfs als gevolg van speciale oefeningen, methodes of disciplines. Als je bewustzijn verandert, is dat geheel en al te danken aan een intensief zuiveringsproces in jezelf, dat om te beginnen altijd te maken heeft met de meest aardse zaken van je praktische leven, met je houding tegenover deze zaken en je hele omgeving.

De praktische zaken van alledag zijn altijd een uitdrukking van innerlijke, subtiele en uiteindelijk geestelijke opvattingen. Daaraan voorbijgaan en ze als niet ter zake doende beschouwen, leidt alleen tot verdere afgescheidenheid, tweeledigheid - spiritualiteit tegenover het alledaagse leven - en vandaar tenslotte tot een misleidend soort spiritualiteit die niet in het nu gegrondvest is. Daarom is, zoals je merkt, dit pad zo uiterst praktijkgericht en geheel en al verenigbaar met je stoffelijk leven en met dat waarmee en waarvoor je dagelijks bezig bent. Het Pad sluit niet alleen aan op je dagelijks leven, het is ook een ontdekkingstocht en een uitdrukking van je meest verborgen spirituele - of antispirituele - opvattingen.

Laten we nu eens proberen wat meer in details te treden over het bereiken van die nieuwe bewustzijnstoestand waarbij de schepping niet langer vanuit dualistisch oogpunt wordt waargenomen. Misschien moeten we allereerst laten zien, hoe vol van angst en pijn dualiteit echt is. Want dit wordt vaak zo klakkeloos aangenomen, dat je de pijn en angst niet eens meer waarneemt. Je weet niet anders. Dit is het enige wat er is, dus hoe zou je zelfs maar kunnen beginnen je daarover op te winden? Wat daarachter zit, is hetzelfde als waarom een kind nauwelijks zijn pijnlijke omstandigheden voelt, eenvoudig omdat het niet weet welke andere, betere omstandigheden er zouden kunnen bestaan. Wil iemand ertoe komen in de heersende toestand verandering aan te brengen, dan moet hij ze als zo ongewenst ervaren dat het de moeite waard is die krachtsinspanning te leveren. Maar hij moet ook

weten, dat verandering mogelijk is, dat andere mogelijkheden daadwerkelijk bestaan.

De meeste mensen beseffen niet dat dualiteit pijn inhoudt en nog minder hoeveel pijn. Ze weten ook niet dat er een andere waarneming, een andere zienswijze bestaat, een andere manier van leven, die deze pijn totaal buiten spel zet. Gevangen in de beperkte wereld van dualiteit, leeft de mens in voortdurende vrees voor het ongewenste, spant zich tot het uiterste in om het af te houden en zwoegt om datgene te bereiken wat hij wenselijk acht. Al dit gezwoeg is uiterst pijnlijk en benauwend. Maar van dit zwoegen word je je pas bewust nadat je er een hele hoop ruw schoonmaakwerk op hebt zitten. Als je dit nadrukkelijke gezwoeg achterwege probeert te laten voordat die zuivering, waar je nu mee bezig bent, geheel en al deel van je dagelijks leven is geworden, sla je belangrijke stappen over. Het proces kan zich dan niet organisch voltrekken en mist dus ondergrond. Daarom is het volgende misschien voor een aantal van jullie hier nog niet aan de orde, maar ik denk wel dat het jullie zal helpen enkele van deze aspecten te begrijpen, zelfs als je op je persoonlijke pad nog niet uitdrukkelijk aan deze fase toe bent. Als er ook maar iets van wat ik zeg je aanspreekt terwijl je nog met het eenvoudige schoonmaakwerk bezig bent, zal dat je al helpen tot een dieper begrip van jezelf te komen.

Wanneer we spreken over de werkelijkheid en over de diepere waarheid, hebben we het duidelijk over twee verschillende toestanden waarin de geest zich kan bevinden. Als het waar is, dat de geest sterker verwikkeld raakt in het pijnlijke, van angst doortrokken dualisme door zich van het ongewenste alternatief weg te vechten, dan moet daaruit wel volgen dat dat vechten achterwege moet blijven. Maar toch, hoe kan ik tegen jullie zeggen: verlang niet naar geluk als tegenstelling tot lijden, leven als tegenstelling tot dood, gezondheid in de plaats van ziek zijn, enzovoort. Je zou nauwelijks nog een mens zijn als je niet een diep verlangen voelde naar geluk, leven, gezondheid.

Maar er is een geestesgesteldheid waarin de strijd zich oplost en waarin je houding tegenover het ongewenste vrijwel dezelfde is als tegenover wat je wel graag wilt. Dit zal je nu vreemd in de oren klinken, maar ik meen het oprecht, het is echt waar. Misschien is de eerste stap op weg naar die speciale houding het aandacht schenken aan de nevenverschijnselen van je gevoelens, gedachten en houdingen als je een gewenste dan wel een ongewenste toestand ervaart. Als het

gewenste zich voordoet, zul je hoogstwaarschijnlijk een gevoel van vertrouwen in God ervaren; je zult je bewust zijn van Zijn aanwezigheid; je voelt je verbonden met de Christus in je; je kunt blij zijn in de wetenschap dat alles in deze wereld goed is. (Ik richt me nu tot mensen die geloven in en van tijd tot tijd in staat zijn tot het ervaren van een spirituele werkelijkheid, en niet tot mensen die dit zijnsniveau nooit als zodanig hebben ervaren.) Maar het is oneindig veel moeilijker hetzelfde geloof, hetzelfde weten vast te blijven houden, wanneer er ongewenste ervaringen aan de orde zijn. Je gevoelens beginnen meteen heen en weer te schommelen, als de naald van een kompas. Begin er maar mee je stemmingen onder de loep te nemen. Wanneer komen er twijfels boven? Wat brengt deze twijfel teweeg? Zijn ze niet altijd op een of andere manier verbonden met het al of niet gewenst zijn van wat je overkomt?

Wie leeft vanuit het Christusprincipe, is niet onderhevig aan dergelijke schommelingen. Zijn uiterlijk ervaren beïnvloedt op geen enkele wijze het niveau van de werkelijkheid waarmee hij verbonden is. En het is inderdaad een feit, dat zo iemand pijn niet anders tegemoet treedt dan iets prettigs. In dat opzicht worden die twee echt een en hetzelfde. Anders gezegd: zo iemand is boven de dualiteit uitgegroeid. Dit soort onthecht zijn van plezier of pijn wordt door zowel de oosterse religies als ook door de westerse mystici ten zeerste aangemoedigd. Vandaar dat beide vervulling in wereldse aangelegenheden verwerpen en zien als tegengesteld aan het doel van spirituele zelfverwerkelijking. Het streven om los te geraken voert tot onthechting en tot bewust opgelegd lijden. Hoe waardevol deze benaderingswijze tot op zekere hoogte ook moge zijn, toch kun je je afvragen of het welbewust afwijzen van het begeerde niet evenzeer tot een toestand van dualiteit leidt, maar dan benaderd vanaf de andere kant. Wie het gewenste afwijst en zichzelf niet toestaat ervan te genieten, doet niet iets wezenlijk anders dan hij die het ongewenste afwijst.

Er bestaat nog een andere tegenstrijdigheid die tot veel verwarring in de menselijke geest aanleiding is geweest in het bijzonder voor mensen met aspiraties op het spirituele vlak. Wordt er ook niet door geestelijke leraren en profeten beweerd, dat het Gods wil is dat je gelukkig bent, menselijke vervulling ervaart en gezond bent, dat het je goed gaat, dat je beter wordt als je ziek bent, dat je een productief en succesvol leven leidt? Dus hoe kun je dit leven hier en nu, dat de Schepper je geschonken heeft, als niet ter zake doend beschouwen? Zou het wel

juist zijn om van al het materiële afstand te doen en de aantrekkelijke kanten ervan te ontkennen, omdat je weet dat er een diepere, veel blijvender geestesgesteldheid bestaat waarbij je leven én vervulling ervaart zonder de tegenvallers die onverbrekelijk verbonden zijn met de dualistische geestesgesteldheid?

Al deze vragen schijnen geladen met conflict en tegenstrijdigheid, tenminste op dit niveau van de aardse werkelijkheid. In een diepere zin zijn er helemaal geen tegenstrijdigheden. Het is heel goed mogelijk om vol vreugde voldoening te scheppen in wereldse zaken als uitdrukking van innerlijke gesteldheden, wanneer je niet langer al je energie steekt in het bereiken van de ene en het vermijden van de andere toestand. Maar deze houding is alleen maar mogelijk als je diep in je hart weet dat er uiteindelijk slechts Gods werkelijkheid is; dat er eeuwig leven is en vervulling en welbevinden op alle mogelijke manieren. Omdat je een ontspannen toestand bereikt hebt, krijg je een vermoeden van deze andere werkelijkheid en ga je die tenslotte ervaren. Het is even terecht om te stellen, dat je dat nadrukkelijke streven kunt opgeven omdat je iets van deze werkelijkheid hebt ervaren. Je moet het van beide kanten benaderen.

Het is onmogelijk om te proberen tegenover twee tegengestelden dezelfde gevoelens te hebben. Je zou je er met geen mogelijkheid toe kunnen brengen op iets fijns net zo te reageren als op iets pijnlijks. Zoals de mens ervoor staat, hoort het bij zijn natuur alle moeite te doen plezier te ervaren en pijn te vermijden. Zelfs de veel voorkomende angst voor en ontkenning van gevoelens is in wezen alleen maar een andere vorm van angst voor en afwijzing van pijn.

Hoe, zul je dus ongetwijfeld vragen, moet iemand dan beginnen? Zolang de spanning tussen de twee tegengestelden van een dualiteit bestaat, moet je wel in angst, in innerlijke spanning leven en kun je niet komen tot die uiteindelijke toestand van eenheid, waarin noch dood noch pijn bestaat.

Om te beginnen moet je een stap achteruit doen en in alle oprechtheid je reacties op pijn en plezier, op leven en dood in ogenschouw nemen. Deze reacties kunnen je over een heleboel dingen die je over het algemeen niet wilt weten de noodzakelijke duidelijkheid verschaffen. Deze reacties zijn zozeer een tweede natuur voor je geworden, dat je door de bomen het bos niet meer kunt zien. Angst en verlangen zijn

alleen maar de meest algemene noemers waaronder nog een heleboel andere gevoelens en houdingen schuilgaan. In je angst voor dood en lijden en in je drang die te vermijden, zit gewoonlijk een heleboel woede, bitterheid en wrok. Deze gevoelens zijn niet op een speciale persoon of godheid gericht. Zij vormen samen een meer algemene, diffuse, maar desalniettemin duidelijke geestesgesteldheid. Heel vaak raken deze gevoelens van bitterheid en woede zo verweven met het geheel, dat ze zelf ook tot de pijn worden die je zo hardnekkig uit de weg probeert te gaan. Met andere woorden, wat begon als een kleine pijnlijke gebeurtenis en wat vloeiend en betrekkelijk snel tot een oplossing zou kunnen komen, komt steeds vaster te zitten en krijgt nog meer gewicht dan het had.

Nogmaals: het zijn niet zozeer de woedegevoelens zelf, als wel de onderdrukking en bestrijding ervan, die de gespannenheid veroorzaken. De schade wordt veroorzaakt door het feit dat je je er niet bewust van bent en dat ze daardoor onderhuids kunnen voortleven. Daarom moet je er voor zorgen dat deze reacties je volkomen duidelijk worden en dat je je er bewust van wordt. In zekere zin is dit moeilijker dan wanneer het gaat om woedegevoelens die op speciale personen en speciale gebeurtenissen gericht zijn. Deze laatste stroken dan misschien niet met je geïdealiseerde zelfbeeld en je morele maatstaven, met je algehele persoonlijkheid, maar die andere vorm van woede is zo ongerijmd en onredelijk dat een gewoon mens denkt dat hij gek is als hij in opstand komt tegen wat hij van het leven weet. Hoe kun je ‘in alle redelijkheid’ aanstoot nemen aan het bestaan van de dood? Hoe kun je daar nu kwaad om zijn? Hoe kun je zelfs maar kwaad zijn over het feit dat jij, net als ieder mens, af en toe ziek wordt of pijn lijdt? Toch leven er, voordat men de toestand van eenheid bereikt heeft waarin dood en pijn niet meer bestaan, in elke menselijke ziel gevoelens van woede ten aanzien van het leven en de schepping. Er wordt als het ware uitdrukking gegeven aan het gevoel: ‘hoe kan het leven (God) zo wreed zijn om je aan het eind van je bestaan een onvermijdelijke gebeurtenis op te leggen die niet te doorgronden is, waarover je totaal niets weet en die ten diepste bedreigend is omdat het misschien het einde van je wezen inhoudt’. Ook al beweren sommige mensen die het atheïsme aanhangen, te hebben aanvaard dat ze dan niet langer zullen bestaan, juist deze ‘aanvaarding’ is een uiting van de allergrootste woede. Atheïsme is op zich al een manifestatie van enorme bitterheid tegenover de schepping die zo gevoelloos en wille-keurig lijkt dat er geen uitweg mogelijk is. Atheïsme snijdt elke

sensitiviteit en sensibiliteit voor het waarnemen van diepere en andere werkelijkheden af.

Het is nooit mogelijk om van harte te ‘aanvaarden’ dat er een einde komt aan je bestaan. Die zogenaamde aanvaarding is altijd of een verbolgen en bittere berusting, of wanhoop over het leven en de pijn die daarbij hoort. Aannemen dat er eeuwig leven is, kan evengoed op precies dezelfde angst gestoeld zijn. Dus moet je door je diepere angst heen gaan en door je vroeger onbewuste woede, bitterheid en razernij over het feit dat het leven je dood en lijden oplegt en je in een positie van ogenschijnlijke weerloosheid tegen deze gewone menselijke ervaringen gebracht heeft. Naarmate je je van deze gevoelens bewust wordt en hun onmiskenbare onredelijkheid en kinderlijkheid tot je door laat dringen, zul je nieuwe verbanden kunnen leggen. Het zal je duidelijk worden hoe deze niet herkende gevoelens zichzelf hebben gekanaliseerd, op welke speciale manier ze tot uitdrukking zijn gekomen.

En omdat deze vluchtroute nooit tot helderheid en waarheid, tot harmonie en eenheid leidt, drijft hij je nog verder weg van de vervulling waar je ziel naar hunkert: het waarachtige besef dat alles één is. Hoe minder je je dus bewust bent van wat je voelt over deze heel algemene existentiële levenszaken, des te minder kun je je veroorloven ze onder ogen te zien (dat denk je tenminste), en des te meer zul je ze uit de weg gaan; je raakt nog verder verstrikt in de dualistische staat waarin je je bevindt, met alle pijnlijke spanning en zorgen die daarbij horen. Het ontkennen van de angst schept nieuwe angst. Het ontkennen van je hunkering en verlangen schept onrust, geen vrede. Alleen wie de moed heeft door deze gevoelens heen te gaan, zal ze zuiveren, tot ze tevoorschijn komen als het goud in de handen van de alchemist. Zowel de angst als het verlangen zullen, in de meest positieve betekenis, tot de drijvende kracht worden op je speurtocht naar wat je verlangt. Daardoor zul je ontdekken dat de kern van dit verlangen is: dat je als het erop aankomt weet wat werkelijke vervulling inhoudt.

Vanuit dit stadium waarin je je irrationele gevoelens toelaat, wordt langzaam en aanvankelijk vol onderbrekingen een staat van zijn geboren waarin je voor het leven kiest, niet meer omdat je bang bent voor de dood, maar omdat je weet dat de dood niet bestaat. Je weet dat het verlaten van je lichaam je tot een beter leven voert. Dit alles is al vaak gezegd, maar zelden wordt het ook als innerlijke waarheid

ervaren. Daartoe moet je je een specifieke benadering, zoals ik die hier aangeef, eigen maken op je pad. Er is een enorm verschil tussen je aan het leven vastklampen omdat je vreest dat er niets overblijft van alles wat je bent en bent geworden ofwel het leven positief tegemoet gaan omdat de taak die je leven op aarde inhoudt je lief is. Je kunt er dan van genieten delen van het grotere, werkelijke leven te integreren in dit beperkte dualistische plan en op die manier de materie, waarin je tijdelijk verblijft, te bezielen.

Hetzelfde geldt voor pijn en pijnlijke ervaringen. Wie denkt dat pijn de uiteindelijke realiteit is, moet bij het ervaren ervan wel heel wat woede voelen. De veronderstelling dat pijn alleen bestemd is voor ‘s levens stiefkinderen, moet eveneens verbitteren en razend maken. Dikwijls maken deze gevoelens de pijn heviger en laten hem voortduren, totdat de pijn het medicijn kan worden dat zij hoort te zijn. Dan kun je haar gebruiken als aanwijzing voor die andere gevoelens, zodat je die kunt opsporen en je er door en door bewust van wordt. Als je je tegen pijn verzet, ook al is het op het diepst mogelijke niveau van je psyche, ontstaat er een gespannenheid die genezing tegengaat. Genezing vereist een diepe en meer dan louter lichamelijke ontspanning van het hele menselijke gestel, waardoor je opengaat staan voor de altijd aanwezige, genezende goddelijke energie die alles wat bestaat doordringt. Iemand die zich afschermt - hetzij voor gewone menselijke ervaringen als pijn, lijden en dood, hetzij voor zijn eigen gevoelens van woede of bitterheid over dingen waartegen weerstand en verzet krankzinnig lijken - verkeert in een toestand van gespannenheid en is daardoor niet in staat zichzelf te genezen.

Uit deze staat van diepe ontspanning van lichaam, geest en het voelende zelf groeit de houding die ik aan het begin van deze lezing beschreef, een toestand waarvan je zou denken dat hij met geen mogelijkheid ooit bereikt kan worden. Deze vorm van gelijkmoedigheid is geen uiting van geringschatting van aardse genoegens en het leven in je lichaam. Er is alleen geen angst meer voor het loslaten ervan. Iemand die in deze staat verkeert, stevent niet regelrecht op dood en pijn af, maar draagt in zichzelf een gevoel van vrede omdat hij steeds veelvuldiger blijken van de grotere realiteit opvangt. Dit komt doordat de persoon in kwestie begonnen is heel goed te kijken naar zijn reacties op zijn angsten en verlangens betreffende leven en dood, geluk en pijn. En naarmate zijn waarnemingen oprechter worden en hij ze duidelijker omschrijft, er

meer afstand van neemt - wetend dat wat hij waarneemt niet verward moet worden met de persoon in zijn geheel - ontstaat daarmee automatisch en onherroepelijk, al gaat het nog zo langzaam, een nieuwe op eenheid gerichte geestesgesteldheid.

Dus probeer over dit alles na te denken en maak een begin met een nieuwe manier van kijken, een andere gerichtheid, waar dat voor elk van jullie maar mogelijk is. Het zal je voorbereiden op de 'grote eenwording', die uiteindelijk ieder schepsel wacht, en waarin de pijn en afgescheidenheid van de dualistische geestesgesteldheid niet meer voorkomen.

Als je in deze richting op zoek gaat zul je wederom op een 'tegen eenheid' stuiten, die je op zijn eigen manier zal helpen te begrijpen hoezeer je geest vastzit in het moeras van dualistische vertroebeling. Het gaat om het feit, dat je zo vaak alleen maar denkt bang te zijn voor de ene kant en te streven en te verlangen naar de andere kant. Maar als je echt naar je werkelijke gevoelens kijkt, zo tegengesteld als ze zijn aan de illusies die je je over jezelf maakt, dan ontdek je dat je angst voor de ogenschijnlijk gewenste kant, zeker op een belangrijk niveau van wat je nastreeft, misschien wel net zo groot is als voor datgene waarvoor je bewust bang bent. Dan besef je dus de 'eenheid' die er in je angst zit. Het leven wordt net zo hard gevreesd als de dood, geluk net zo als verdriet, succes net zozeer als falen. Uit deze 'tegen-eenheid' kan een werkelijke eenheid groeien, als je de aard van je angst voor beide kanten gaat begrijpen. Als je voeling krijgt met beide vormen van angst, heb je zonder dat dat je opzet was een zekere mate van gelijkmoedigheid bereikt. Je gespannenheid vermindert automatisch en dan krijg je te maken met de kwestie van geloof. Dat punt komt op je pad als het alleen nog daarvan afhangt. Ben je bereid open te staan voor het universum om je heen, en ernaar te kijken vanuit het vertrouwen dat het is zoals het moet zijn? Of wil je in je woede en bitterheid alleen maar de uit hun verband gerukte onderdelen van het leven zien die wreed en zinloos lijken? Met deze vraag kun je jarenlang in alle hevigheid en schoonheid worstelen; het is de meest indrukwekkende strijd die de menselijke ziel kent. Maar ongetwijfeld komt de tijd dat je van binnenuit diep doorleefde antwoorden gaat krijgen.

Ontkenning van waarheid, schoonheid, liefde en de zin van de schepping vindt altijd zijn oorsprong in verbittering, angst en woede. Het kan alleen maar nog meer gezichtspunten opleveren die deze

ontkenning rechtvaardigen, terwijl het die gezichtspunten aan het oog onttrekt, die alle tegenstellingen zoals leven en dood, geluk en pijn, licht en duisternis, op de meest realistisch gefundeerde manier bestaansrecht verlenen.

Je geest zal tot rust komen als je aan deze visie vast kunt houden, zelfs wanneer je lijdt; als je in staat bent tot het besef, dat God recht doet, zelfs wanneer hij als de grote Onbekende tegenover je staat hoe nabij of ver weg dan ook. Het geworstel om een uitweg uit de pijn van dualiteit te vinden, waardoor het web alleen maar strakker aantrekt, juist door de aard van dat geworstel, is ten einde. De hevige drang om weg van het ene en dichter bij het andere 'doel' te komen zal verdwijnen en je zult de verborgen eenheid van alle leven ervaren.

Dit wegvallen van een bepaald niveau en soort van strijd moet je niet verwarren met apathie, passiviteit, gebrek aan initiatief en dergelijke. Je weet heel goed van hoeveel belang het is, dat je je betrokken en actief blijft inspannen; hoe hartverheffend je strijd is, zoals ik telkens weer duidelijk maak. Op een bepaald niveau, op een bepaalde manier is strijd onontbeerlijk; je kunt er niet omheen dat het een eerste vereiste is, als je je door de doolhof van de geest heen wilt werken. Maar op een ander niveau, op een andere manier, is je strijd het mechaniek dat het water in beroering brengt en zo een belemmering vormt voor de vrede die van het allerheiligste uitgaat.

Hier stuiten we op weer een ander dualisme omtrent strijd, dat in jullie wereld standhoudt: vele spirituele bewegingen ontkennen de noodzaak ervan geheel en al en pleiten voor onthechting, niet alleen van wereldse zaken maar van elk streven. Het is in zoverre volkomen terecht, dat ze besef hebben ven datgene wat ik jullie hier tracht duidelijk te maken. Ze doelen op het niveau waar angst en verlangen eenheid in de weg staan en de geest dieper verstrikt doen raken in wereldse begoochelingen. Maar ze houden geen rekening met het niveau van de persoonlijkheid dat inspanning en strijd nodig heeft. Ze willen niet zien dat er ook een gezonde en opbouwende strijd bestaat. De valkuil van deze eenzijdigheid is dat dit, juist door die eenzijdigheid, uiterst subtiel leidt tot nog meer dualiteit. Op die manier verwordt de vrede die in het begin misschien af en toe wordt ervaren, tot een passieve stilstand.

Dan heb je ook nog die spirituele benaderingswijzen die pleiten voor strijd en daden. Ook die zijn niet onterecht. Ze beseffen de noodzaak

ervan en helpen de volgelingen een beroep te doen op hun energie en uithoudingsvermogen. Maar vaak hebben ze geen weet van die andere kant, waar strijd het doel voorbijschiet en het water alleen maar nog stormachtiger in beroering brengt.

Ik wil jullie laten zien dat beide kanten van dit bij uitstek menselijke dilemma waarheid bevatten. Zet je strijd voort en laat alle strijd varen. Onderzoek zorgvuldig waar je moet blijven vechten en waar je dat achterwege moet laten. Dan zul je op een gegeven moment de onvergelijkelijke vrede ervaren, die hoort bij het niet langer bang zijn voor wat je niet wilt en het niet langer angstig en gespannen trachten te bemachtigen wat je wel wilt. Omdat je dan weet dat alles wat je je maar kunt wensen hier en nu al beschikbaar is, altijd binnen je bereik; en dat alles waar je bang voor bent en waaraan je tracht te ontkomen, alleen maar illusie is, ook al zit je er misschien net midden in. Zo zul je werkelijk tot rust komen en van Gods bestaan doordrongen zijn. Je zult God herkennen in al wat is, in het beste en in het slechtste, in wat je wel en wat je niet wenst. In je diepere lagen weet je, veel beter dan je zelf denkt, hoezeer ze allebei gewenst zijn en dat je er helemaal niet bang voor hoeft te zijn.

Dit is maar een globale aanduiding voor verdere stappen op je pad. Misschien kan er nu een glimp van worden opgevangen. En zelfs al is het nog zo vaag wat je hebt opgestoken, het maakt je beter voorbereid op het vervolg van je magnifieke pad, lieve mensen.

Jullie allen leven en bewegen en zijn geworteld in het Christus-bewustzijn, in het Christusbeginsel.”

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1978.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center of the Living Force, Phoenicia (N.Y.) onder de titel: 'Continue your Struggle and Cease All Struggle'.
Vertaling door Anke van der Meer in 1988; in 1991 herzien en bewerkt t.b.v. Padboek II 'Voortgaan op je Pad, van Overleven naar Leven'.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009